Arkeologisk utredning

Varp 1:15

Skee socken
Strömstads kommun

Rapport 2000:14
Ingela Lundin

Arkeologisk utredning

Varp 1:15

Skee socken
Strömstads kommun

Ur allmänt kartmaterial
från lantmäteriet
medgivande 90.80.12.
Utdrag ur ek.karta 9078.

Bohusläns museum 2000:14
Ingela Lundin

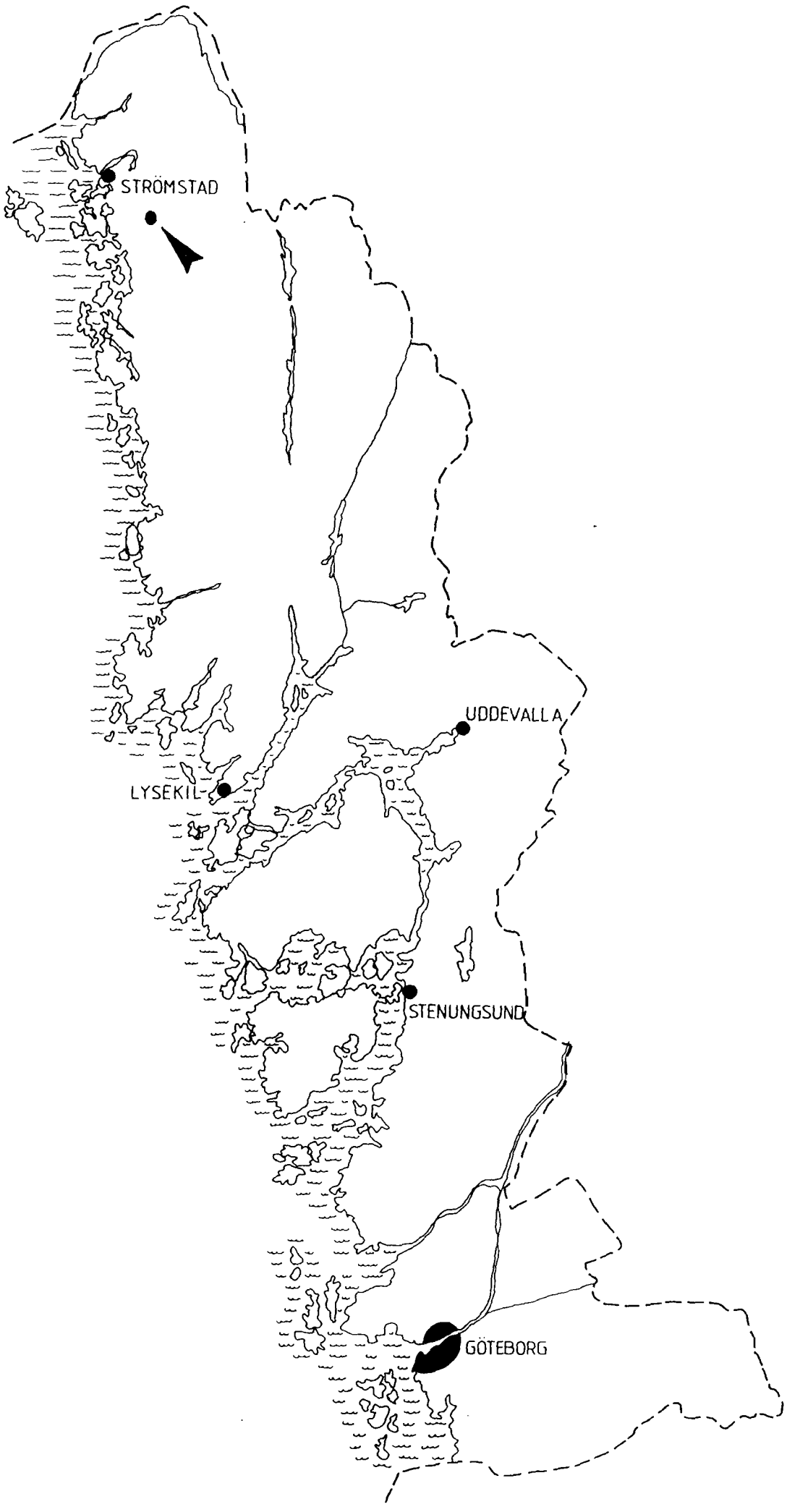
STRÖMSTAD
UDDEVALLA
LYSEKIL
STENUNGSUND
GÖTEBORG

Innehåll

Inledning

Topografi och fornlämningsbild

Utredningens genomförande

Resultat

Sammanfattning

Administrativa uppgifter

Fyndlista

Figurer

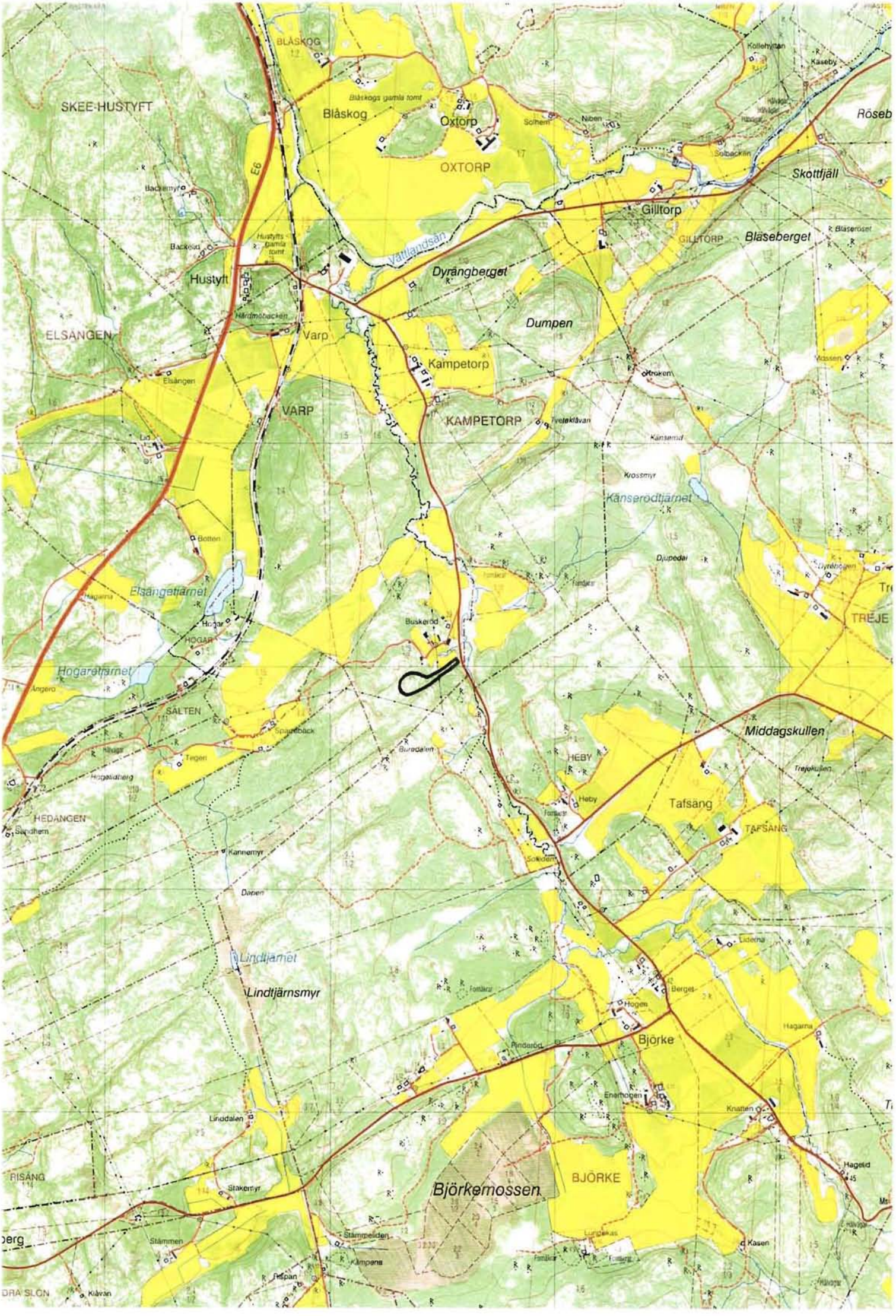
SKEE-HUSTYFT
BLÅSKOG
Blåskogs gamla tomt
Blåskog
Oxtorp
OXTORP
Solhem
Niben
Kollehyttan
Kaseby
Röseb
Solbacken
Skottjäll
E6
Backemyr
Backeröd
Hustyfts gamla tomt
Hustyft
Vattlandsån
Gilltorp
GILLTORP
Bläseberget
Bläseröset
Dyrångberget
Härdmobacken
Varp
Dumpen
ELSÅNGEN
Elsången
Kampetorp
Ådssen
Ekroken
VARP
KAMPETORP
Tvetekläva
Kanserud
Krossmyr
Känserödtjärnet
Botten
Djupedal
Elsångetjärnet
Hagarna
Hogar
HOGAR
Buskeröd
TRÄJE
Hogaretjärnet
Ängero
SÄLTEN
Spångeback
Tegen
Burudalen
Middagskullen
Trejokullen
HEBY
Heby
Tafsäng
TAFSÄNG
HEDÅNGEN
Sandhem
Kannemyr
Soldiken
Dalen
Lindtjärnet
Lindtjärnsmyr
Lidema
Berget
Fontärer
Hogen
Hagarna
Björke
Pindaröd
Enemogen
Knatten
Linddalen
RISÅNG
Stakemyr
BJÖRKE
Björkemossen
Hagelid
Stämmen
Stämmelden
Kampens
Kasen
Hispan
Kråvan

Inledning

Med anledning av planerad bergtäckt på fastighet Varp 1:15, Skee socken, Strömstad kommun utförde Bohusläns museum en arkeologisk utredning på uppdrag av Jackens Gräv AB. Utredningsområdet ligger 150-200 meter SVom verkstadslokalerna till Jackens Gräv, på gården Buskeröd. Området fick dock justeras med hjälp av markägaren/exploatören sedan det visat sig att det tidigare planerade bergtäcktområdet ej stämde. Utredningsområdet kom därmed att förskjutas ca 50 meter åt NV till här redovisat läge, *se fig. 1.*
Arbetet utfördes av Kristina Lindholm och Ingela Lundin från Bohusläns museum under en dag i mars månad 2000. Grävmaskin tillhandahölls av exploatören.

Topografi och fornlämningsbild

Undersökningsområdet är beläget i ett kuperat landskap. Här finns skog- och ljungbeklädda berg med mellanliggande åkrar och betesmarker i ett för Bohuslän typiskt sprickdalslandskap. Markslaget är sandjord i åkermarken och i de skogbeklädda giparna mellan bergen.
I övrigt var det berg direkt under förnan.
Dagens bebyggelse ligger på bergsimpediment och i kanten utav åkermarken vid övergången till berg/skog.
Namnet "Buskeröd" nämns första gången 1805 som torp/lägenhet under Varp (O G B 1943-44) och har förmodligen varit utmark till gården Varp.

Fornlämningsbilden i närområdet domineras av gravar. På den aktuella fastigheten, ca 400 m norr om AU-området, finns ett gravfält med högar och stensättningar (raä 931) samt en ensamliggande hög (raä 932). Ett lösfynd bestående av en skafthålsyxa finns registrerat i närheten.

På fastigheten Björke 2:4, söder och sydöst om AU-området, ligger ett gravfält med en domarring och fem resta stenar (raä 528) samt på bergens krönlägen tre rösen (raä 277, 279) varav ett långröse på 42 meters längd.

Tre boplatser är registrerade, en norr om (raä 1211) och två söder om AU-området (raä 280 och 529). Fyndmaterialet är flinta. Sammantaget gör det att man i närområdet har lämningar från de flesta förhistoriska perioderna, från stenålder till yngre järnålder.

Utredningens genomförande

Utredningen genomfördes med okulär besiktning av området samt handgrävda provgropar och maskingrävda schakt.
Sammanlagt grävdes 13 gropar (0.4 x 0.4 m) till ett djup av mellan 0.25 - 0.4 m djup.
Jordarten var sand-finsand på de platser där inte berg tog vid direkt under förnan.
Samtliga provgropar var fyndtomma.

I utredningsområdet drogs sammanlagt 8 schakt mellan 3 – 15 m långa och 0.25 – 0.4 m djupa.
I ett utav tre schakt (S7) som drogs vid berget i västra delen av området hittades en övrigt slagen flinta. Fyndet tillvaratogs ej.

Längs med den planerade arbetsvägen drogs 5 schakt i åkermarken.
Tre utav dessa (S1-S3) placerades på ett sadelläge mellan berg i väst och ett impediment i öst, *se fig. 2.*
Schaktens längd varierade mellan 4 – 15 m långa och djupet var ca 0.3 m. Tjockleken på matjorden var här 0.1 – 0.25 m och därunder vidtog sand.

Resultat

Större delen av utredningsområdet som i väster utgörs av berg och skog var i det närmaste helt utan spår av förhistorisk aktivitet. Provgropar och schakt var fyndtomma (undantag S7 - med en övrigt slagen flinta).

Däremot uppvisar övre delen av den åker, på vilken arbetsvägen skulle gå, både fynd och anläggningar vilket visar på att området vid impedimentet är en fornlämning.
Topografiskt är ytan relativt välavgränsad. Ett ca 30 x 20 m flackt sadelläge mellan berg och impediment.

I schakt S1 framkom ett flintavslag (ej tillvarataget) och i schakt S2 (närmast impedimentet) 7 slagna flintor varav en med retusch (Fnr. 3a. skrapa?) samt 2 anläggningar.
I den ena anläggningen (A1) påträffades 8 skärvor keramik, varav en med dekor (Fnr. 1d). Fyllningen bestod av mörk, gråbrun humös sand med enstaka kolstänk. I anläggningens västra del fanns en sten (0.1 x 0.2 m).

Utifrån keramikens utseende att döma härrör sig anläggningen förmodligen från yngre bronsålder eller äldre järnålder. Ett flintavslag visar rest av att ha varit slipat (Fnr 2a).

Fyndmaterialet samt det topografiska läget gör att vi här kan misstänka en boplatsyta och /eller rest av en eller flera flatmarksgravar

Sammanfattning

Bohusläns museum bedömer att området i åkern vid impedimentet (se planritning) är en fornlämning, en boplatsyta och/eller grav. Datering troligtvis yngre bronsålder – äldre järnålder.
Markarbeten inom detta område kräver därmed länsstyrelsens tillstånd.

I övrigt påträffades inga fornlämningar.

För Bohusläns museum

Ingela Lundin
Antikvarie

Administrativa uppgifter:

Dnr Lst:	220-15412-2000
Dnr BM:	580/99K
Projektnr:	766
Fastighet:	Varp 1:15
Socken:	Skee
Kommun:	Strömstad
Län	Västra Götaland
Landskap	Bohuslän
Ekonomisk karta:	9078
Koordinater:	x: 6537.02, y: 1240.45
M ö h:	25 – 55 m
Uppdragsgivare:	Jackens Gräv AB, Jack Mattsson, Varp pl 8178, 452 94 STRÖMSTAD
Ansvarig Institution	Bohusläns museum
Antikvarie:	Ingela Lundin, Kristina Lindholm
Fältarbetstid:	10/3 2000 (en dag)
Redigering och Layout	Annelie Isacsson
Renritning	Anette Olsson
Fyndnummer:	UM 28913

Fyndlista

Fnr	Enhet	Anl.	Sakord	Antal	Material	Mått	Vikt g	Färg	magring	Anmärkning
1a	S 2	A 1	Mynning-Buk	1	Keramik	St.tjl: 10 mm	36.8	gul-röd	fin sand, glimmer	ngt sotig insida, rak mynning, slät överdel, rabbad buk,
1b	S 2	A 1	Mynning-hals	1	Keramik	St.tjl: 10 mm	11.0	gul-röd	fin sand, glimmer	ngt sotig insida, rundad mynning, slät överdel ?
1c	S 2	A 1	Buk	1	Keramik	St.tjl: 10 mm	19.7	gul-röd	fin sand, glimmer	ngt sotig insida, delvis rabbad,
1d	S 2	A 1	Vulst ? Hank ?	1	Keramik	St.tjl: 10 mm	17.8	gul-röd	fin sand, glimmer	Dekorerad med parallella linjer, ev. passar med 1e?
1e	S 2	A 1	del av mynning	1	Keramik	St.tjl: 7 mm	6.0	gul-röd	fin sand, glimmer	insida intakt, utsida spjälkad?, hör ev. ihop med 1d
1f	S 2	A 1	övrig keramik	5	keramik		3.0	gul-röd	fin sand, glimmer	småbitar, ev delar av mynning
2a	S 2	A 2	avslag	1	Flinta		3.0			ev. slipad ?
3a	S 2		avslag	1	Flinta		36.5			Retusch längs ena kanten, ev. skrapa?
3b	S 2		avslag	3	Flinta		41.4			
3c	S 2		övrigt slagen	2	Flinta		17.7			

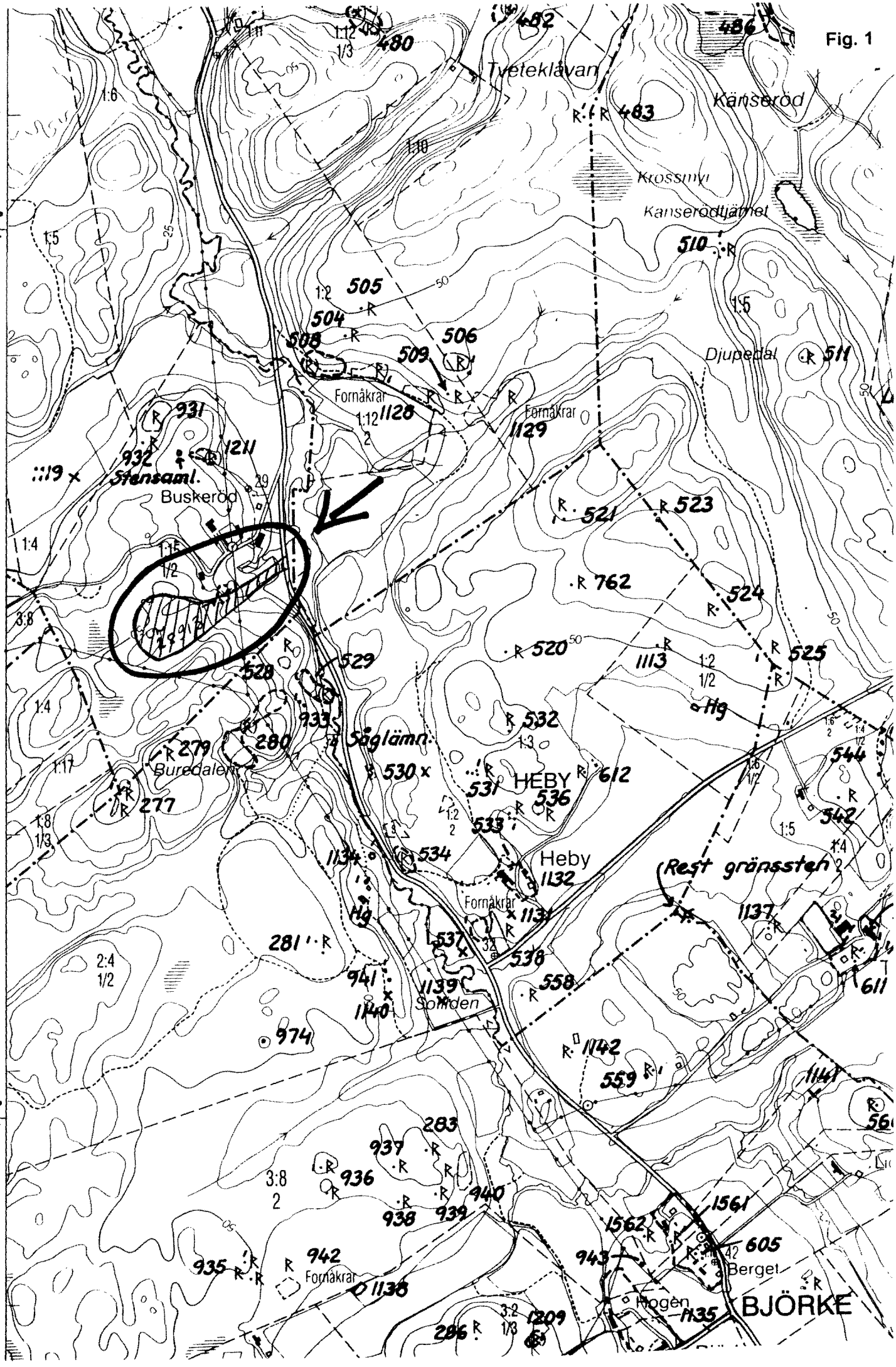
Fig. 1
090 77 9A 7h HEDÅNGEN
38
58° 53'
36
58° 52'
Tveteklåvan
Kanseröd
Krossmyr
Kanserödtjärnet
Djupedal
Fornåkrar
Stensaml.
Buskeröd
Buredalen
Söglämn
HEBY
Heby
Rest gränssten
Solnden
Berget
Hogen
BJÖRKE
480
482
483
486
505
504
508
506
509
510
511
931
932
1211
1128
1129
521
523
762
524
520
525
528
529
933
532
530
531
536
612
533
534
1134
1132
1131
537
538
558
281
941
1139
1140
974
1137
611
544
542
1142
559
1141
283
937
936
940
938
939
1561
1562
605
943
942
1138
935
1135
1209
286

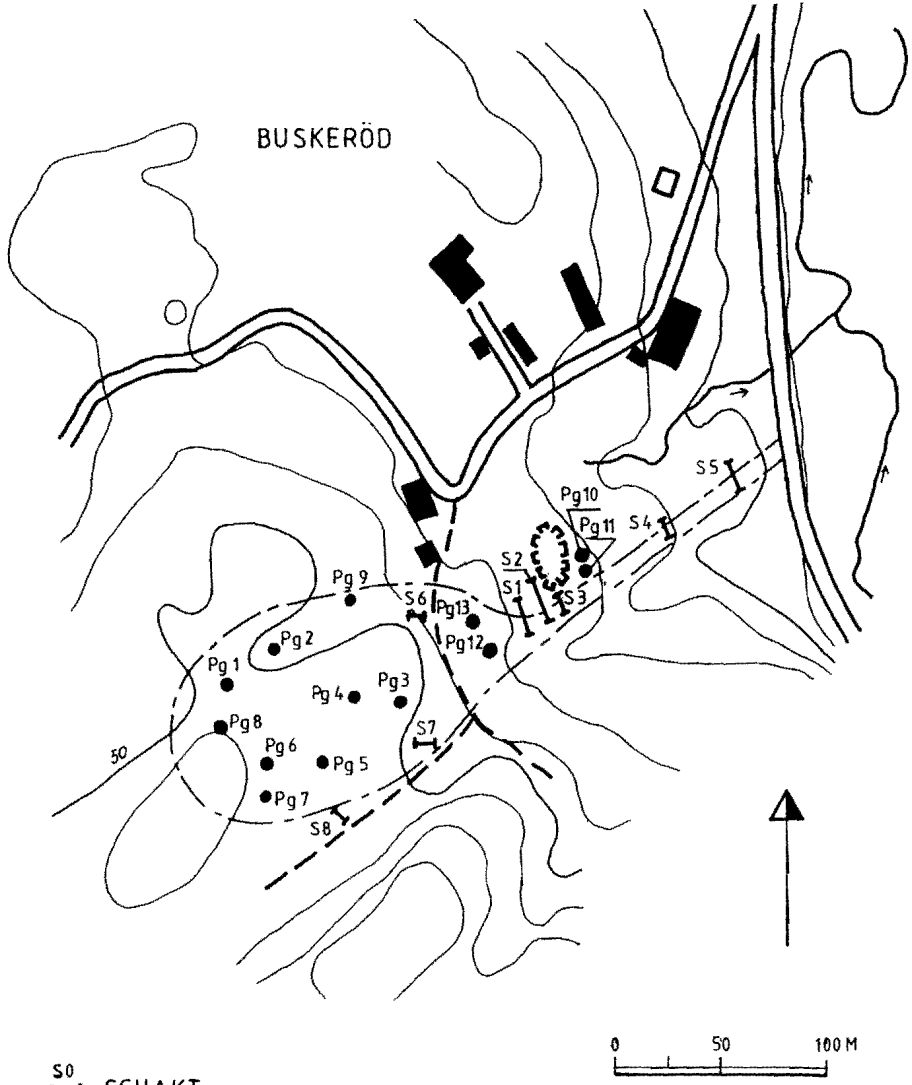

S0 SCHAKT

Pg0 PROVGROP

BOHUSLÄNS MUSEUM Box 403, MUSEIGATAN 1 S-451 19 UDDEVALLA Tel. 0522-65 65 00 Fax 0522-65 65 05	AU BERGTÄCKT		
	FORNL. NR	FASTIGHETSBETECKNING VARP 1:15	
KOORDINATSYSTEM	ORT, SOCKEN SKEE		KOMMUN STRÖMSTAD
HÖJDSYSTEM	SKALA 1:2500	~~DIARIE-NR~~ P nr. 766	LANDSKAP BO
RENRITAD AV 10 mars 2000	RITN.NR	UNDERSÖKT ÅR 2000 AV IL	

Fig. 2